

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY I ROLNICZY.

DNIA 3 SIERPIEŃ

N° 59

ROKU 1848

KOMISSJA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Mając na uwadze, że nabywanie przez kupców trunków zagranicznych otwarte handle posiadających, spirytusu i okowity, ułatwiać może nie tylko fabrykację araku krajowego, lecz nawet częściową sprzedaż spirytusu i okowity, oraz wódki dobieżanej, bez przepisanych na to konsensów i opłaty podatku konsumcyjnego od fabrykowanego araku; postanowiła zabronić odtąd kupcom trunków zagranicznych, nieposiadającym konsensów na skład lub dystryllację trunków krajowych, nabywania nawet na handel ryzaltowy spirytusu i okowity, pod karą za utrzymywanie składu tychże trunków bez właściwych konsensów, czyli za kontrawencją konsensową obowiązującą przepisami zagrożoną. Wszelako gdy rzeżeni kupcy zadeklarują spirytus i okowitę na składzie rządowym w Warszawie utrzymywać, i wprost z niego szynkarzom lub innym właściwym procederentom sprzedawać, w takim razie nabywanie spirytusu i okowity nie będzie im wzbraniane.

USTAWA O WYROBIE I PRZEDAŻY WÓDKI W KRÓLESTWIE POLSKIM.

(Ciąg dalszy.)

ODDZIAŁ IV.

O liczbie zacierów i używaniu kadzi fermentacyjnych.

Art. 28. Zacier na wódkę raz tylko w przeciągu 24 godzin odbywać się będzie.

Art. 29. Kadzie fermentacyjne winny być kolejną numerów swoich w gorzelnii używane.

ODDZIAŁ V.

O książce kontrolowej w gorzelnii.

Art. 30. W każdej gorzelnii ma być prowadzona książka kontrolowa, jedna na cały okres palenia jednego roku i przeznaczona do zapisywania następujących wiadomości, to jest:

a) rodzaju i ilości materiałów na zacieru użytych, wyrażając ilość kartofli w korcach i ćwierciach, a innych produktów w korcach i garncach lub funtach;

b) w które kadzie zacier do fermentacji został spuszczoney;

c) w którym dniu wypalenie zacieru nastąpiło;

d) ilość wypalonych wódek;

e) stopnia jej tęgości;

f) poświadczenia posiadacza gorzelnii albo umocowanej przez niego osoby, o czasie, ilości i stopniu odebranej wódki, które stwierdzone być powinno także podpisem gorzelanego i 2 ch ludzi odbiorowi towarzyszących, lub do samego odbioru użytych.

Art. 31. W gorzelniach, które tak co do zacierów, jakoteż co do ilości wyrobionej wódki będą kontrolowane, powinny być do książki kontrolowej zapisywane wszystkie wiadomości, w art. 30 wymienione; w tych zaś gorzelniach, które od kontroli ilości wyrobie-

nej wódki będą wolne, zapisywanie wiadomości, objętych w tymże artykule ustępami d, e, f, pozostawia się woli posiadaczy.

Wiadomości dotyczące zacierów, czyli wskazane ustępami a, b, c, zapisywane być winny w tych dniach, w których wyrobienie i wypalenie zacierów nastąpiło; wiadomości zaś objęte dalszemi ustępami, a dotyczące wyrobionej wódki, winny być w tych gorzelniach, które pod tym względem kontroli ulegają, zapisywanemi ściśle w terminach, przez posiadacza gorzelnii, do odbioru wódki deklaracją wskazywanych. Jeżeli którego dnia w ciągu fabrykacji, zacieranie albo wypalenie wódki nie będzie miało miejsca, bądź to z powodu wyłączenia tego dnia od fabrykacji, przez deklarację, bądź też z powodu doniesienia o przerwie fabrykacji, należy przyczynę tego w książce na właściwej linii i pod właściwą datą zapisać, z powołaniem się albo na deklarację, albo na osobne doniesienie, o którym w art. 24 jest mowa.

Art. 32. Poświadczenie o czasie, ilości i stopniu odebranej wódki, przepisane dla gorzelnii ulegających kontroli, tak co do zacierów, jako i co do ilości wyrobionej wódki, winien sam posiadacz gorzelnii, i to w terminach deklaracji oznaczonych, w pisywanej książce kontrolowej, a jeżeli użyje do zastąpienia siebie innej osoby, będzie za jej rzetelne postępowanie odpowiedzialny.

Zapisywanie wszystkich innych wiadomości do książki kontrolowej, należy do gorzelanego, który sam własnoręcznie dopełniać to powinien; jeżeliby zaś pisać nie umiał, może do zastąpienia siebie w tej mierze użyć innej osoby, wszakże pod swoim zawsze nadzorem.

Jeżeli osoby obecne przy odbiorze wódki w gorzelnii, ulegających kontroli, pod względem ilości wyrobionej wódki, pisać nie umieją, w takim razie, w miejsce podpisu, położą znak krzyża, a tożsamość osób i ich znaków posiadacz gorzelnii lub Wójt gminy poświadczy.

Art. 33. Pomyłki zdarzone w książce kontrolowej, zamiast skrobienia lub zamazywania, powinny być poprawione przez przekreślenie i widoczne nad przekreśleniem zapisywane.

Art. 34. Książki kontrolowe powinny być podług wzoru przez Kommissję Rządową Przychodów i Skarbu przepisanego sporządzone, w jej biurze oliczbowane, poświadczone i pieczęcią opatrzone.

Art. 35. Książka kontrolowa zawsze w gorzelnii w dobrém zachowaniu u gorzelanego znajdować się, i na każde żądanie urzędników, gorzelanieg zwiedzających, okazywana być powinna.

Art. 36. Gdyby w czasie czynności gorzelnii książka kontrolowa przypadkowemu zniszczeniu lub zatraceniu uległa, użytkujący z gorzelnii, doniosłszy o tém Naczelnikowi Powiatu, z wyjaśnieniem zaszłego zdarzenia, o nową książkę dla gorzelnii wystarać się powinien.

W nowej książce gorzelany zostawi potrzebne karty dla zapisania przez Kontrollera powiatowego wyrobów czasu poprzedniego, a następny wyrób w niej zapisywać będzie.

Kontroller zaś powiatowy, przy najpierwszém zwiedzeniu gorzelnii, zapisze do nowo dostarczonej książki, fabrykację za czas po-

przedni, co do zacierów, podług deklaracji i dodatkowych doniesień, a co do ilości wyrobionej wódki w tych gorzelniach, gdzie ten szczegół jest kontrolowanym, zapisze go podług najkorzystniejszego rezultatu, jaki którakolwiek gorzelnia z takim samym aparatem, w jego wydziale wydała. Gdyby atoli wiadomym już był rezultat fabrykacji w tejże samej gorzelni z poprzedniego czasu czyli z poprzedniej rewizji, do nowej książki tenże rezultat zaciągnie, aż do chwili w której gorzelnia do nowej książki fabrykę zapisywać zaczął; w każdym jednak razie mniejszej ilości od stopy, art. 5 oznaczonej, zapisywać nie może.

Art. 37. Po skończeniu palenia w każdym roku, książka kontrolowa po sprawdzeniu jej w rachubie i porównaniu z deklaracją i innymi dowodami, powinna być przez Naczelnika Powiatu poświadczona i zwrócona właścicielowi, który ją przez cały rok następny zachować obowiązany.

ODDZIAŁ VI.

O dozorcze i kontrolowaniu działań w gorzelniach.

Art. 38. Każda gorzelnia winna być najmniej raz w miesiącu przez Kontrolera Powiatowego zwiedzona i czynności w niej sprawdzone. Oprócz tego Władza Skarbowa zarządzać będzie rewizje nadzwyczajne, ilekroć razy uzna ich potrzebę.

Art. 39. Kontroler Powiatowy zaraz po swoim przybyciu do gorzelni czynnej, podsumować winien książkę kontrolową co do wszystkich rubryk w niej zapełnionych, mianowicie: co do rubryk, obejmujących liczbę zacierów, i ilość materiałów na zacieru użytych, pod datą odbywającej się rewizji, a co do rubryk obejmujących wiadomości o ilości wyrobionej wódki, gdzie ten szczegół ulega kontroli, po tej dacie, po którą odbiór onę nastąpił, i okazujący się wyrób wódki zredukować winien na 78 stopień probierza stumiarowego.

Gdy w gorzelni wolnej od kontroli ilości wyrobionej wódki, zapisywanym był wyrób do książki kontrolowej, również i tam winny być podsumowane rubryki, dotyczące ilości odebranej wódki.

Ustanowione według niniejszego artykułu rezultaty, zaraz na najbliższych linjach po podsumowaniu, wpisze kontroler, zwiedzający gorzelnię, do książki kontrolowej, wyrażając liczby całkowicie literami.

Art. 40. Przy zwiedzaniu gorzelni czynnej sprawdzić winien rewidujący:

a) czyli wszystkie wiadomości, jakie do książki kontrolowej zapisywane być powinny, są do niej rzetelnie i regularnie zapisywanymi;

b) czyli zacieru wykonane zostały w dniach zadeklarowanych, i nie więcej jak po jednym na dzień;

c) czyli na zacieru takiego samego rodzaju i ilości materiały zostały użyte, jakie według deklaracji lub dodatkowych doniesień użytemi być były powinny;

d) czyli w gorzelniach ulegających kontroli, nie tylko co do zacierów lecz i co do ilości wyrobionej wódki, zapisane odbiory wódki nastąpiły w terminach zadeklarowanych, i w przytomności tych osób, które w książce kontrolowej stwierdziły takowe odbiory, tudzież czyli cała ilość odebrana i podług właściwej próby została zapisana, a oraz czyli przed terminem na odbiór przeznaczonym, wódka z gorzelni nie była wyprowadzana;

e) czyli wykazane w książce kontrolowej dni nieczynności gorzelni, zgodne są z deklaracją i dodatkowymi doniesieniami, tudzież, czyli rzeczywiście w tych dniach gorzelnia była nieczynną;

f) czyli wreszcie naczynia gorzelniane są oocchowane i te same jakie były do opisu i oocchowania podane, tudzież, czyli oprócz tych nieznajdują się nieoocchowane.

Art. 41. Kontroler Powiatowy, przy zwiedzeniu gorzelni za nieczynną podanej, winien bliżej przekonać się, czyli ta rzeczywiście była nieczynną i o takowem przekonaniu się zamieścić wiadomość na deklaracji, u posiadacza gorzelni znajdującej się, z domieszczeniem daty odbytej rewizji i swego podpisu.

Art. 42. Wrazie dostrzeżonego nadużycia lub uchybienia przeciwko formalnościom, obowiązany jest zwiedzający gorzelnię, okoli-

czności te z dokładnością wysledzić, protokółarnie zebrać i Naczelnikowi Powiatowemu do dalszego postąpienia przedstawić, tudzież o tem wszystkiém wyraźną wzmiankę w książce kontrolowej uczynić.

Art. 43. Kontroler Powiatowy, po zapisaniu w książce kontrolowej wiadomości o rezultatach swojej rewizji, powinien w końcu zamieścić datę tejże rewizji i swój podpis.

Art. 44. Zaraz po skończeniu się każdego miesiąca, Kontroler obowiązany jest, na zasadzie prowadzonego przez siebie dziennika, składać raport Naczelnikowi Powiatowemu, o swoich czynnościach służbowych. Naczelnik Powiatu zaś obowiązany jest pilnować, aby zwiedzanie gorzelni przez Kontrolera następowało regularnie, i aby sprawdzanie w nich czynności dokładnie było wykonywane.

ODDZIAŁ VII.

O obrachunkach z całego okresu wyrabiania wódki.

Art. 45. W każdej gorzelni czynnej zaraz po ukończeniu się zadeklarowanej fabrykacji, a najdalej przed dniem 18/30 czerwca każdego roku, winien być sporządzony przez Kontrolera Powiatowego obrachunek w 2 egzemplarzach, podług wzoru przez Komisję Rządową Przychodów i Skarbu przepisane.

Art. 46. W obrachunku zamieścić należy wiadomość, o liczbie zacierów, ilości i rodzaju materiałów, które podług deklaracji miały być na wódkę przerobione, tudzież o liczbie zacierów rzeczywiście wykonanych, i o ilości jako-tęż rodzaju materiałów, rzeczywiście na wódkę przerobionych.

W gorzelniach ulegających kontroli, nie tylko co do zacierów, lecz i co do ilości wyrobionej wódki, obrachunek obejmować ma nadto wiadomość, jaka ilość podług deklaracji miała być wyrobioną, a jaka rzeczywiście wyrobioną została; a jeżeli w gorzelni nieulegającej podobnej jak wyżej kontroli, ilość wyrobionej wódki zapisywaną była do książki kontrolowej, w takim razie i co do takiej gorzelni obrachunek powinien obejmować wiadomość o ogólnej ilości wyrobu.

Następnie, urzędnik kontrolujący wyrachować ma ogólną ilość wyrobionej wódki, jaka służyć powinna za zasadę do ustanowienia należności Skarbowej, a to według następującego prawidła, mianowicie:

a) co do gorzelni ulegających kontroli pod względem zacierów i pod względem ilości wyrobionej wódki.

Jeżeli wykazana książką kontrolową ilość wyrobu będzie większą od normalnego minimum, art. 5 oznaczonego, lub będzie równywała temuż minimum, za ogólny wyrób uważana być powinna cała ogólna ilość rzeczywiście wyrobionej wódki; gdyby zaś objęta książką kontrolową ilość wyrobu nie dochodziła powyższego minimum przez dopisanie brakującej liczby garncy i zamieszczeniem stosownego w tym względzie objaśnienia.

b) Co do gorzelni ulegających kontroli tylko pod względem zacierów:

W każdej takiej gorzelni wyrachuje urzędnik ogólną ilość wyrobu, według ilości i rodzaju materiałów na wódkę przerobionych i według stopy wydajności, art. 4 oznaczonej.

Art. 47. Tak sporządzone obrachunki Urzędnik kontrolujący złoży Naczelnikowi Powiatu, który, sprawdzwszy je w rachubie, tudzież porównawszy z dołączyc się do nich powinny: książką kontrolową, deklaracją i innymi dowodami, i sprostawszy twierdzone, gdzie tego zajdzie potrzeba, przedstawi je do ostatecznego podania Rządowi Gubernjalnemu.

ODDZIAŁ VIII.

O poborze podatku od wyrobu wódki.

Art. 48. Podatek od wyrobu wódki, art. 2 postanowiony, wnoszonym być ma do Kass Powiatowych, ratami kwartalnymi, w miesiącach: Styczniu, Kwietniu, Lipcu i Październiku.

Trzy pierwsze raty z każdej gorzelni obrachowane być winny podług deklaracji na wyrób wódki podanej, 4-ta zaś rata, po sporządzeniu obrachunku całego okresu wyrabiania wódki, ma być tak uregulowaną, aby z poprzednimi 3-ma ratami czyniła ogół należności, podług obrachunku z gorzelni przypadającej.

Wyrachowanie należności i podział oniej na raty, uskutecznić ma Naczelnik Powiatu i Przedstawić Rządowi Gubernjalnemu do sprawdzenia i potwierdzenia.

Art. 49. Jeżeli gorzelnia przed czasem deklaracją oznaczonym zamkniętą zostanie i posiadacz wyrobi mniejszą ilość wódki, aniżeli deklarował, natenczas Naczelnik Powiatu może jest upoważnić Kasę Powiatową do zaniechania poboru rat następnych lub do pobrania jeszcze tylko tyle, ile na skutek obrachunku pozostaje do uzupełnienia należności od całkowitego wyrobu przypadającej.

Art. 50. Posiadacz nieopłacający jednej raty, ulegać będzie egzekucji administracyjnej, podług przepisów, jakie względem podatków Skarbowych są przyjęte. Za nieopłacenie dwóch rat, obok kroków egzekucyjnych, wzbronioną mu zostanie fabrykacja wódki aż do zupełnego uiszczenia się Skarbowi. Właściciele gorzelnii za dzierżawców, zastawników i administratorów co do regularnej opłaty rat od wyrobu wódki są odpowiedzialni.

Art. 51. Dla zabezpieczenia opłaty podatku, a szczególnie rat, w czasie nieczynności gorzelnii przypadających, mozną jest Władza Skarbową w każdym razie, gdy tego uzna potrzebę, chociażby termin do opłaty rat nie nadszedł, żądać pozostawienia na gruncie takiej ilości wódki, jaka do pokrycia całkowitej należności Skarbowej okaże się potrzebną.

ODDZIAŁ IX.

O zakładaniu gorzelnii i powiększaniu aparatów.

Art. 52. Rządy Gubernjalne wydawać będą konsensa na zakładanie nowej gorzelnii, na odbudowanie gorzelnii przed dniem 1/13 października 1844 r. zniszczonych, na zaprowadzenie nowych aparatów w miejsce przed tą datą zniszczonych, zużytych, lub dla jakiegobądź przyczyny z gorzelnii usuniętych, wreszcie na powiększenie aparatów istniejących, a to za opłatą, w art. 7 niniejszej ustawy oznaczoną.

Konsensa tego rodzaju udzielane być mogą tym tylko majetnościami, które obejmują przynajmniej 20 włók pola rolnego, folwarcznego i włościańskiego, lub 20 domów mieszkalnych.

Art. 53. W miastach rządowych i w ćwierciomilowym ich obrębie, nie może być wcale dozwolone zakładanie nowych gorzelnii, ani odbudowanie gorzelnii przed dniem 1/13 października 1844 roku zniszczonych, ani wreszcie zaprowadzenie nowych aparatów w miejsce przed tą datą zużytych, zniszczonych, lub dla jakiegobądź powodu z gorzelnii usuniętych.

Art. 54. Żądający konsensu, winien złożyć, albo mapy i rejestry pomiarowy, przez geometrę upatentowanego sporządzone, dla udowodnienia rolniej przestrzeni majetności, albo też świadectwo Naczelnika Powiatu, o ilości dymów, spisami do podatku szarwarkowego podanych, i o odległości od miasta Rządowego.

Art. 55. Rządy Gubernjalne udzielać będą konsensa bez opłaty, w art. 7 oznaczonej:

1) na odbudowanie gorzelnii, po dniu 1/13 października 1844 r. zniszczonej, lub zaprowadzenie nowego aparatu w miejsce po tejże dacie zniszczonego, zużytego, lub dla jakiej innej przyczyny z gorzelnii usuniętego.

2) na przeniesienie istniejącej gorzelnii na inne miejsce, lecz w obrębie tej samej własności położone, o ile w tych przypadkach nie następuje żadne powiększenie aparatu nad objętość, przy pierwsiem opisie gorzelnii ustanowioną.

Posiadacz gorzelnii powinien się postarać o tego rodzaju konsens, przed odbudowaniem, przeniesieniem gorzelnii i zaprowadzeniu aparatu. (d. c. n.)

WIADOMOŚCI HANDLOWE WPROST z LONDYNU.

Dom handlowy i komissowy Teodora Mańkowskiego i Spółki donosi nam co następuje:

London 25 lipca. Mielishmy przyjemność pisania do Was pod dniem 4 b. m., donosząc Wam o ożywianiu się handlu w ogólności

na naszym placu po dość długiej stagnacji; dziś mamy honor Was zawiadomić szczególnie, że nasz targ zbożowy znacznie się poprawił. Ceny pszenicy przy końcu zeszłego tygodnia i na wczorajszym targu podniosły się o 4 do 5 szylingów na kwarterze na angielskiej, a 3 do 4 szyl., na zagranicznej, co naprawiło chwilowe zniżenie, którego na początku zeszłego tygodnia doznaliśmy jeszcze o kilka szylingów wyżej na kwarterze; jesteśmy niż w ostatnim cyrkularzu Wam przesłanym zanotowane znajdujecie. Pszenica Gdańska pierwszego gatunku sprzedaje się dziś u nas 57 do 58 szyl. za kwarter. Odeska dobra czerwona 49 do 50 szyl., niższe gatunki mniej stosunkowo. Ładunki *sous voile* są poszukiwane i mogą być korzystnie sprzedane.

Co do urodzajów tegorocznych, opinia publiczna coraz więcej się utwierdza, iż te niebędą tak dobre w tym roku, jak były w roku zeszłym. Zaraza kartosli codziennie się powiększa. W tych dniach przyszły wiadomości urzędowe, o pojawieniu się tej zarazy w Irlandji, co zaczyna już nawet Rząd niepokoić, bo obawiać się można podobnej nędzy, jaka miała miejsce przed dwoma laty, kiedy Rząd przymuszony był zakupywać zboże, dla zaopatrzenia ludności Irlandzkiej. Rzecz jest szczególna, że zaraza ta kartosli w Irlandji miała się pokazać raptownie jednej nocy na kilkunastu punktach w różnych prowincjach, gdzie dotąd kartofle bardzo zdrowo wyglądały. Zjawienie się podobnie raptowne tej choroby miało miejsce w roku 1845.

Podług wszelkiego podobieństwa więc ceny dzisiejsze zboża, a szczególnie pszenicy jeszcze się podniosą i w tym stopniu przez cały rok utrzymywać się mogą; co dla waszych producentów dobre zapowiada korzyści, jeżeli swe zboże do Anglii wysłać zechcą.

Dowozy ziarna i mąki z Ameryki są dotąd nadzwyczajnie szupłe, a nawet później wielkich spodziewać się nie możemy.

Targ wełny także zaczyna się poprawiać; dziś możemy otrzymać 2 do 3 rubli srebrnych na pudzie wyżej, niż przed dwoma miesiącami.

CENNIK ZBOŻOWY

Pszennica.	Angielska		najlepsza		Pszen. zwyczajna	
	KWARTER szyling.	KORZEC złot. gr.	KWAR. szyl.	KORZEC złp. gr.	KWAR. szyl.	KORZEC złp. gr.
biała	47	39 5 55	45	25 46	38	10
czerwona	46	38 10 52	43	10 45	37	15
z Gdańska	55	45 25 57	47	15 48	40	—
z Królewca						
z Hiszpanji	48	40 — 51	42	25 47	39	5
z Włoch	—	— — —	—	— — —	—	—
z Rossji	37	30 — 41	34	5 35	29	5
z nad Dunaj						
z Odessy	44	36 20 50	40	20 43	35	25
z Tagangrodu	—	— — —	—	— — —	—	—

Jęczmień.	Angielski na słód		szylin. kwar.		złp. gr. kor.	
	do gorzelnii	zagraniczny	29—32	26—29	26	20
„	zwyczajny	22—24	22—24	20	—	—
„	zwyczajny	32—34	32—34	28	10	—
„	zwyczajny	—	—	—	—	—
Owies.	Angielski	21—24	21—24	20	—	—
„	Hollenderski	18—22	18—22	18	10	—
„	Rossyjski	14—18	14—18	15	—	—
„	Duński	14—18	14—18	15	—	—
Kukurydza.	z nad Dunaju	28—32	28—32	26	20	—
„	z nad morza Śród.	28—32	28—32	26	20	—
„	z Ameryki	28—32	28—32	26	20	—
Bób.	Angielski	38—40	38—40	33	10	—
„	zagraniczny	33—36	33—36	30	—	—
„	egipski	21—24	21—24	20	—	—

